

Suomen elinkeinokalatalouden
toimintaohjelma
2007-2013

VAKKA-SUOMEN KALASTUSPUISTO

RYSÄSILAKKA PAKKASEEN –HANKE

Rysäsilakalle (ja muille kalalajeille) tarkoitettun pakkasvaraston
rakentamisen edellytykset Vakka-Suomeen

Osuuskunnan ja tuottajajärjestön perustaminen

Saaristomeren ammattikalastajat ry

Airiston-Velkuan kalastusalue

31.12. 2009

Timo Saarinen

Esiselvityshanke on osittain EKTR:n rahoittama

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä	3
1. Tausta esiselvityksen käynnistämiseksi	4
2. Esiselvityksen tavoitteet	4
3. Silakan rysäkalastus	4
4. Silakan rysäkalastuksen ja –vastaanoton ongelmia	5
5. Silakan vastaanotto Vakka-Suomessa v. 2009	5
5.1. Uusikaupunki	6
5.2. Kustavi	6
5.3. Taivassalo	6
6. Vaihtoehtoja rysäsilakalle tarkoitetun pakkasvaraston sijoittamiseksi	7
6.1 Suukari, Uusikaupunki	7
6.2. Laupunen, Kustavi	7
6.3. Tuomarainen, Taivassalo	7
6.4. Kokonaan uusi sijoituspaikka	7
7. Vaihtoehtojen arviointi	7
8. Pakkasvaraston rakentaminen Tuomaraisten kalasatamasta vuokratulle alueelle	8
9. Tuomaraisten pakkasvaraston vaikutukset kilpailutilanteeseen	9
10. Osuuskunnan perustaminen	9
LIITE 1 SILAKKARYSÄT VAKKA-SUOMESSA 2009	10
LIITE 2 BUDJETTIVERTAILU 1/2	11
LIITE 2 BUDJETTIVERTAILU 2/2	12
LIITE 3 Tuomaraisten pakkasvaraston / pakastamon toimintamalli	13
1. Toiminta	13
2. Työnteko ja oleskelu	13
3. Käsittelyjärjestys	13
4. Ulkopuolisten osuudet	13
5. Perittävät korvaukset	13
6. Raportointi	14
7. Vastuuhenkilöt	14
LIITE 4 Osuuskunnan säännöt	15
1§ Toiminimi ja kotipaikka	15
2§ Toimiala	15
3§ Muiden kuin jäsenten oikeus käyttää osuuskunnan palveluja	15
4§ Jäsenyyden hakeminen, siitä erottaminen ja eroaminen	15
5§ Jäsenluettelo	15
6§ Osuus ja osuusmaksu	15
7§ Lisämaksuvelvollisuus	15
8§ Vararahasto ja muut rahastot	15
9§ Ylijäämä	15
10§ Osuuskunnan kokoukset	16
11§ Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat	16
12§ Kutsu osuuskunnan kokoukseen	16
13§ Hallitus	17
14§ Hallituksen kokoukset	17
15§ Hallituksen tehtävät	17
16§ Toimitusjohtaja	17
17§ Toiminimen kirjoittaminen	18
18§ Tilikausi ja tilinpäätös	18
19§ Osuuskunnan purkaminen, selvitystila ja säästön jakaminen	18
20§ Sääntöjen muuttaminen	18
LIITE 5 Tuottajajärjestön perustaminen	19

Tiivistelmä

Silakan rysäkalastus on erityinen vakkasuomalainen kalastusmuoto. Vuonna 2009 Vakka-Suomen vesiltä pyydettiin 19 kalastusyksikön voimin noin 70 prosenttia koko Suomen rysäsilakkasaaliista, yli viisi miljoonaa kiloa. Tilapäinen apu työvoima huomioiden silakan rysäkalastukseen osallistui vuonna 2009 yhteensä 44 henkilöä. Sesonkina rysäsilakka työllistää vastaanottavissa laitoksissa yli 50 henkilöä. Koko silakkarysäsaaliin arvo oli runsas 600 000 euroa.

Vakka-Suomeen tarvitaan välttämättä ja välittömästi lisää pakkasvarastotilaa rysäsilakalle. Alueelta poistuu vuonna 2010 noin 2500 tonnia pakkasvarastotilaa Teersalon pakkasvaraston myötä.

Silakan rysäkalastuksen ja tähän sidoksissa olevan koko pienimuotoisen rannikkokalastuksen kehittäminen vaatii varmuutta kalastuksen jatkuvuudesta. Epävarmuus saaliin vastaanoton näkymistä jarruttaa nykyisten rysäkalastajien tekemiä investointeja ja vähentää uusien kalastajien kiinnostusta pyyntimuotoa kohtaan. Silakan rysäkalastajien keski-ikä on tällä hetkellä 54,5 vuotta.

Rysäpaikat, kalankuljetukset, vastaanotto ja markkinointi ovat muotoutuneet nykyisen kaltaiseksi vuosikymmenten aikana. Merkittäviä uusia vaihtoehtoja saaliin myymiseksi ei ole, minkä vuoksi kalastajat ja saaliin nykyiset vastaanottajat ovat jatkossakin edelleen riippuvaisia toisistaan. Kalastus- ja markkinointiyhteistyötä kalastajien ja kalan vastaanottajan välillä voidaan kehittää sopimus pohjaisesti.

Uuden pakkasvaraston rakentamisessa olemassa olevien rakenteiden hyödyntäminen luo säästöjä ja kustannuksiltaan edullisimman vaihtoehdon. Tuomaraisten kalasatamassa kustannushyötyä saataisiin lajittelusta, kylmätekniikasta ja henkilöresursseista.

1800 m² varaston kustannusarvio on noin 1,2 miljoonaa euroa. Kokonaan uuteen paikkaan rakennettavan laitoksen kustannukset nousisivat yli kolmen miljoonan euron. Rysäsilakkasesongin ulkopuolella varasto voisi olla muun kalastetun ja kasvatetun kalan pakkasvarastokäytössä. Esimerkiksi kuoreen rysäkalastuksen kehittämishanke on käynnistymässä alueella.

Pakkasvaraston rakentaminen Taivassalon kunnan vuokratontille Tuomaraisiin olisi julkinen palvelu ja on kaikkien kalastajien / yrittäjien käytettävissä tasapuolisoin ehdoin. Mitään kalastajaa tai yrittäjä ei suosita palvelun tarjoamisessa.

Toiminnan hallinnointiin on useita vaihtoehtoja. Laitos voi toimia sopimuksin kunnan tilauksesta Länsi-Rannikon Kala Oy:n asiantuntemuksella ja hallinnassa ilman, että toiminnasta koituu sille toiminta- sekä mahdolliset huolto- ja korjauskustannukset ylittävää tuottoa.

Vaihtoehtoisesti laitos voisi toimia kalastajien perustaman osuuskunnan hallinnoimana. Kahdenkymmenen kalastajayrittäjän perustaman osuuskunnan toimintaedellytykset ovat kuitenkin epävarmat. Nykytekniikalla ja kalustolla lajittelemattoman rysäsilakan kuljetus Tuomaraisten rannasta muualle elintarvikelaatuisena ei ole mahdollista.

Kalan vastaanottajien tasapuolisen kohtelun ja toimintavarmuuden kannalta riskittömin vaihtoehto on yrittäjävetoinen pakkasvarasto. Tällöin investointituen hakija olisi kalan vastaanottaja ja tukiprosentti olisi alle 50. Joulukuussa 2009 pidetyn silakan rysäkalastajien infotilaisuudessa todettiin, että nopeata valmiutta kalastajien osuuskunnan tai tuottajajärjestön perustamiseen ei ole.

Rysäsilakan kalastus käynnistyy silakan troolikalastuskauden jälkeen. Rysäsaaliille varattu pakkasvarastotila on nimenomaan silakan rysäkalastajille elinehto. Vastaanottajilla olisi nykyisin

mahdollista täyttää nykyiset pakkasvarastot troolisilakalla jolloin yrityksen ei tarvitsisi ottaa sitä riskiä, että varastotila jää käyttämättä, jos rysäsaaalis jää pieneksi.

Riittävien pakkasvarastotilojen rakentaminen mahdollistaisi rysäsilakankalastuksen jatkuvuuden. Se ylläpitäisi ja vauhdittaisi koko pienimuotoisen rannikkokalastuksen kehitystä.

1. Tausta esiselvityksen käynnistämiseksi

Vakka-Suomessa tarvitaan välittömästi lisää pakkasvarastotilaa rysäsilakalle, koska Teersalosta poistuu vuonna 2010 noin 2500 neliötä pakkasvarastotilaa. Uudella pakkasvarastolla varmistettaisiin rysäsilakan kalastuksen jatkuvuutta poistamalla epävarmuus rysäsilakkasaaliin sijoittamisesta.

Airiston-Velkuan kalastusalueen kalataloussuunnittelija Timo Saarisen valittiin vetämään työryhmää, joka selvittää pakkasvaraston rakentamisen perusteluita sijoitusvaihtoehtoineen sekä vaihtoehtoja mahdollisesti perustettavan silakan rysäkalastajien yhteenliittymän muodoiksi. Työryhmän jäseniksi valittiin Taivassalon kunnanjohtaja Vesa Rantala ja ammattikalastajat Jari Laine, Teijo Lindström, Olavi Sahlstén, Reima Salonen ja Lasse Valtonen.

Saaristomeren ammattikalastajat ry haki ja sai esiselvityksen tilaamiseen rahoituksen EKTR:sta.

2. Esiselvityksen tavoitteet

Työn tavoitteena on selvittää rysäsilakan ja muille kalalajeille tarkoitetun pakkasvaraston rakentamisen edellytykset Vakka-Suomeen sekä laitoksen toimintaan liittyvät tuotannolliset, logistiset ja hallinnolliset ratkaisut. Lisäksi selvityksessä esitetään silakan rysäkalastusta rajoittavat tekijät sekä tarkastellaan ratkaisuvaihtoehtojen vaikutukset kalastusmuodon jatkuvuuteen ja kehittämiseen. Samalla selvitetään mahdollisuuksia Saaristomeren rysäsilakankalastajien tuottajajärjestön tai osuuskunnan perustamiseksi.

3. Silakan rysäkalastus

Saaristoon kutemaan saapuvaa silakkaa pyydetään rysillä jäiden lähdön jälkeen huhtikuun puolesta välistä heinäkuun alkuun saakka. Saaristomerellä rysäkalastus painottuu Taivassalon rannikkovesille sekä Merimaskun ja Velkuan pohjoisiin salmiin.

Vuonna 2009 Vakka-Suomen vesiltä pyydettiin yli viisi miljoonaa kiloa rysäsilakkaa. Saalis oli noin 70 prosenttia koko Suomen rysäsilakkasaaliista. Rysiä oli pyynnissä 151 kappaletta. Kalastus tapahtui 19 yksikön voimin, joista 15 kalasti pääosin yksin ja 4 pareittain. Silakan rysäkalastajien keski-ikä on 54,5 vuotta. Tilapäinen apu työvoima huomioiden silakan rysäkalastukseen osallistui vuonna 2009 yhteensä 44 henkilöä.

14 kalastusyksikköä purki koko rysäsilakkasaaliinsa Tuomaraisiin Länsi-Rannikon Kala Oy:n laitokselle. Yksi purki koko saaliinsa Laupusiin - Saariston Jäädättämölle, ja neljä yksikköä toimitti kalaa molempiin edellä mainittuihin vastaanottopisteisiin.

Länsi-Rannikon Kala Oy vastaanotti yhteensä 4,5 miljoonaa kiloa rysäsilakkaa ja Saariston Jäädättäjä 0,8 miljoonaa kiloa.

Matka silakkarysiltä purkupaikalle on keskimäärin 8 kilometriä, ja matkaan kului aikaa keskimäärin 40 minuuttia.

0 – luokan silakan, jota saaliista on ainoastaan muutamia prosentteja, kalastajahinta oli yli 40 senttiä kilolta, I – luokan silakan noin 17 senttiä. (tiedot Anssi Päivärinta, LRK).

Teollisuussilakasta silakan rysäkalastajille maksettu hinta on jäänyt alle 10 senttiin kilolta

Keskimääräinen verollinen kalastajahinta oli vuonna 2009 runsas 12 senttiä silakkakilolta + lajittelukustannus 2 senttiä kilolta. Koko rysäsilakkasaaliin arvo oli runsas 600 000 euroa.

Pyyntimuodon kannattavaksi saaminen vaatii kalastajalta noin neljän kuukauden työpanoksen ilman vapaapäiviä. Työpäivän pituus venyy keskimäärin 16 tuntiseksi. Kaikki silakan rysäkalastajat harjoittavat sesongin ulkopuolella suomukalan pyyntiä. Silakan rysäkalastus muodostaa kuitenkin taloudellisen perustan kaikelle muullekin kalastukselle.

4. Silakan rysäkalastuksen ja –vastaanoton ongelmia

Kalastajan rysäsilakasta saama hinta on pudonnut alle kannattavuusrajan. Huonoa hintaa on kompensoitu pyyntiponnistuksia lisäämällä. Työmäärän lisääminen ei nykyisellä kalustolla ja kalastajamäärillä ole enää mahdollista.

Kalastajilla ei ole ollut vaihtoehtoja saaliin toimittamiseksi markkinoille. Saalis kuljetetaan täyteen lastatuilla rysäpaateilla lähistön vastaanottopisteisiin. Laidat hipovat merenpinnan tasoa, ja kulku on hidasta. Kovalla kelillä aukkojen ylitykset ovat työturvallisuusriski. Lajiteltu ja pakastettu elintarvikesilakka välitetään edelleen pääosin ulkomaille mikä vaatii massiivisia toimituksia.

Jos kalaa joudutaan pitämään rysässä purkulupaa odottamassa, kalan laatu heikkenee nopeasti. Silakka ui rysässä ja kuluttaa energiavarastoaan. Saaliin varastointi rysässä estää parvien tehokkaan kalastuksen ja on suoraan pois kalastajan tuloista.

Rysäsilakka on vastaanottajalle troolisilakkaa hankalampi tuote. Saaliin mukana tulevat irtosuomut ja –mäti vaativat vastaanotto-prosessissa troolisilakkaa enemmän vettä. Elintarvikelaadun säilyttäminen vaatii nopeaa vastaanottoa, lajittelua ja pakastusta. Lämpimän veden ja ilman takia rysäsilakan laatu alkaa heiketä varsin pian pyydyksestä poistamisen jälkeen.

Rysäsilakan kalastus käynnistyy troolikalastuskauden jälkeen. Rysäkala on kevätkalastuskeskuksen viimeinen tuote, jolle ei ole aina riittävästi varastointikapasiteettia. Takavuosina pakkasvarastot ovat olleet pahimmillaan lähes täynnä troolisilakkaa uuden rysäsesongin alkaessa. Vastaanottajille olisi riskitöntä täyttää pakkasvarastot troolisilakalla. Rysäsaaliille varattu pakkasvarastotila on kuitenkin rysäkalastajille toiminnan elinehto. Huonoina rysäsilakkavuosina varatun pakkasvarastotilan jääminen käyttämättä konkretisoituu vastaanottajalle taloudellisinä menetyksinä. Pakkasvarastointikustannukset kasvavat silakkakiloa kohti ja tämä näkyy välittömästi rysäkalastajan saamassa hinnassa.

5. Silakan vastaanotto Vakka-Suomessa v. 2009

Yhteenveto

	vastaanotettu (2009)	vastaanotettu (2008)	pakastus-	pakkasvarasto-
	rysäsilakkaa tn	troolisilakkaa tn	kapasiteetti vko tn	kapasiteetti tn
Uusikaupunki, Suukari	0	18 000	210	500
Kustavi, Laupunen	800	5 500	560	2 000
Taivassalo, Tuomarainen	4 460	2 500	800	8 000*
Selkämeren Jää, Uusikaupunki	0	0	280(et.) – 490(teoll.)	2 000

* (josta 2 400 tn poistuu käytöstä 31.12.2010)

5.1. Uusikaupunki

Uudenkaupungin Suukarin lajittelulaitos on vihitty käyttöön joulukuussa 2006. Sataman johtokunta on vuokrannut lajittelulaitoksen irtaimistoineen, välivarastosiiloineen ja taukotiloineen Uudenkaupungin Kalanlajittelukeskus Oy:lle (Troolari Olympos, Troolari Olgarry, Troolari Menhaden) ja silakan verkkokalastajille 1.1.2009 - 31.12. 2012 väliseksi ajaksi.

Troolari Olympos Oy:n pakastuslaitos on valmistunut vuonna 2006. Pakastuskapasiteetti on noin 40 tn/ vuorokausi ja pakkasvarasto 500 tn. Vuosikapasiteetti on noin 10 000 tonnia.

Troolari Olympos Oy ostaa kalaa myös muilta RSW – tankeilla varustetuilta troolareilta. Rysäsilakkaa ei laitokselle ole toimitettu. Periaatteessa rysäsilakan vastaanotto olisi mahdollista, mutta laitoksen sijainti ei mahdollista suorita toimituksia nykyisillä rysäkalastusaluksilla. Nykyisin käytössä olevalla tekniikalla ei tuoretta rysäsilakkaa saada maantiekuljetuksin toimitettua elintarvikelaatuisena laitokselle. Kuljetuskustannukset olisivat myös kestäättömät.

5.2. Kustavi

Saariston Jäädyyttämö sijaitsee Kustavin Laupusissa. Kiinteistö on ollut käytössä vuodesta 1961 alkaen. Laitos on nykyisin ulkomaisessa omistuksessa. Saariston Jäädyyttämö Oy on pakastusyhtiö, joka pakastaa kokonaisia elintarvikelaloja pääasiassa vientiin EU:n ulkopuolelle, mm. Ukrainaan, Venäjälle, Valko-Venäjälle, Moldoviaan.

Pääasiallinen laji on silakka, jota pakastetaan 4 000 – 5 000 tonnia vuodessa. Pakastettava silakka ostetaan joko lajittelukeskuksista ja tuodaan pakastamolle jäävedessä valmiiksi lajiteltuna kontteihin tai troolarien jäähdytystankeista tankkiautoilla, joista kalat tyhjennetään lajiteltaviksi ja/tai pakastettaviksi. Kalaa otetaan vastaan keskimäärin 75 – 90 tonnia viikossa. Viisi paikallista rysäkalastusyksikköä toimitti osan saaliistaan laitokselle vuonna 2009. Rysäsilakkaa puretaan pakastuksen tahdissa kapasiteettina noin 4 tonnia tunnissa. Kaikki rysäkala lajitellaan yhtiön toimesta. Yrityksellä on 7 levypakastinta, joista jokaisen pakastusteho on noin 800 kiloa tunnissa.

5.3. Taivassalo

Vuonna 1973 perustettu Länsi-Rannikon Kala Oy sijaitsee Taivassalon Tuomaraisissa. Yritys on tuorekala- sekä pakastuslaitos, jonka päätuotteena on silakka. Länsi-Rannikon Kala Oy työllistää vakituisesti 25 henkilöä. Silakan pääsesongin aikana kesällä työntekijöiden määrä on 40. Yhtiöllä on Taivassalossa noin 7 600 m² tuotantotilat.

Vastaanotettavan rysäsilakan määrä vaihtelee vuosittain saaliin mukaan. Viime vuosina rysäsilakkaa on vastaanotettu yli 4 000 tonnia. Vuonna 2009 lähes 4 500 tonnia 17 eri tuottajan toimittamana. Vastaanottokapasiteetti on noin 800 tonnia viikossa. Rysäsilakkasesonki on Länsi-Rannikon kalan laitoksella 15.4. – 10.7. Rysäsilakan lisäksi laitos ottaa vastaan Uudestakaupungista troolililakkaa vuosittain 8 000 – 12 000 tonnia.

Yrityksellä on viisi pakkasvarastoa. Niihin voidaan varastoida noin 8 000 tonnia kalaa. Teersalon varaston myötä poistuu käytöstä 2500 tonnia pakkasvarastokapasiteettia vuoden 2010 lopussa.

Silakan osuus tuotannosta on yli 90 prosenttia. Loppuosa tuotteista on suomukaloja, joita tuotetaan niiden sesonkiaikoina. Tämä tarkoittaa lähinnä kuhaa, ahventa ja haukea. Yritys rahtifileoi ja -pakastaa kaloja erilaisiin pakkauksiin myös muille kala-alan yrityksille.

Kotimaahan yritys myy tuorekala- ja pakastetuotteita lähinnä kalatukkuliikkeille ja keskusliikkeille. Vientiä Länsi-Rannikon Kala Oy on harjoittanut pääasiassa Venäjälle, Viroon, Tanskaan ja Japaniin.

Japaniin yritys on vienyt suolattua silakan mätiä jo 20 vuoden ajan. Silakan mädin sesonki alkaa toukokuun lopussa ja päättyy heinäkuun puoleen väliin mennessä.

6. Vaihtoehtoja rysäsilakalle tarkoitetun pakkasvaraston sijoittamiseksi

6.1 Suukari, Uusikaupunki

Rysäkalastusalueet sijaitsevat useiden tuntien venematkan päässä Uudestakaupungista. Kustavin ulommaisten rysäpaikkojen saaliit olisivat teoriassa Uuteenkaupunkiin purettavissa. Vastassa oleva aava meri rajoittaisi kuitenkin täydessä rysäsilakkalastissa olevien alusten liikennettä. Mikäli saalis purettaisiin olemassa oleviin Länsi-Rannikon Kalan ja Saariston jäädyttämön rantoihin kuljetukset eivät ole nykytekniikalla mahdollisia maanteitse kesäaikaan siten, että tuore kala pysyy elintarvikelaatuisena. Lajittelun ja pakastamisen jälkeen kuljetus olisi lisäkustannuksin teoriassa mahdollista. Tässä vaihtoehdossa kala jouduttaisiin lajittelemaan ja pakastamaan Länsi-Rannikon Kala Oy:ssä tai Saariston Jäädyttämössä.

6.2. Laupunen, Kustavi

Rysäpaikoista noin 10 prosenttia sijaitsee lähempänä Saariston jäädyttämön kuin Länsi-Rannikon kalan tuotantolaitosta (liite 1). Laitoksen nykyinen lajittelu- ja pakastuskapasiteetti ei riitä tuoreen rysäsilakan laajempaan toimitukseen rannasta. Mikäli saalis purettaisiin osittain Länsi-Rannikon Kalan rantaan, kuljettaminen tuoreena maanteitse ei elintarvikelaatuisena onnistu. Lajittelun ja pakastamisen jälkeen kuljetus voisi olla mahdollista. Tällöin Länsi-Rannikon Kalan Oy:n pitäisi lajitella ja pakastaa kala.

6.3. Tuomarainen, Taivassalo

Rysäsilakasta puretaan nykyisin noin 85 % Tuomaraisiin - Länsi-Rannikon Kala Oy:n (LRK) tuotantolaitokselle. Laitoksen sijainti on rysäpaikkojen sijainti huomioiden paras. LRK on jo varautunut kylmätehoissaan pakkasvaraston rakentamiseen. Varasto olisi kustannuksiltaan edullisinta rakentaa LRK:lta vuokrattavalle tai ostettavalle alueelle ja liittää se LRK:n olemassa olevaan kylmäjärjestelmään (taulukko 1).

6.4. Kokonaan uusi sijoituspaikka

Mikäli pakkasvarasto rakennettaisiin muualle kuin edellä mainittuihin paikkoihin tarvittaisiin kaavoitus, ympäristölupa, sähköliittymä ja kylmätekniikka kunnan omistamalle tai vuokraamalle maalle. Tarvitaan myös kalanlajittelulaitos. Muun henkilökunnan lisäksi tarvittaisiin ammattilainen hoitamaan pakastetun rysäsilakan myyntiä. Varasto vuokrattaisiin kalastajien perustamalle osuuskunnalle tai tuottajajärjestölle. Tämä vaihtoehto ei ole realistinen. Budjettivertailu liitteenä 2.

7. Vaihtoehtojen arviointi

Vakka-Suomeen tarvitaan välttämättä ja välittömästi lisää pakkasvarastotilaa rysäsilakalle. Vastaanoton tulisi toimia sesongin kaikkina päivinä kolmessa vuorossa. Silakan rysäkalastus on

vakkasuomalainen erityiskalastusmuoto joka työllistää tällä hetkellä merellä ja rannassa suoraa vajaa 100 henkilöä ja mahdollistaa myös suomukalan kalastuksen kannattavan harjoittamisen.

Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman 2007–2013 –kansallisten tukilinjausten mukaisesti perusedellytys kalasatamien ja purkupaikkojen tukemiselle on se, että tuettavat kohteet ovat kaikille kalasatamien ja purkupaikkojen sääntöjä noudattaville ammattikalastajille/vesiviljelijöille avoimia. EKTR-rahoitusta voidaan myöntää kalasatamien varustamiseen eli satamarakennuksiin, saaliin purkamiseen liittyviin välineisiin ja rakenteisiin, tarvittaviin satamakenttiin sekä laitureihin.

Rysäkalastajilla ei ole taloudellisia edellytyksiä laajamittaisiin investointeihin ilman merkittävää yhteiskunnan tukea. Maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston linjauksen mukaan useamman yleishyödyllisen pakkasvaraston rakentamiseen voidaan myöntää 90 prosentin tuki, jos pakkasvarasto on riippumaton silakan vastaanottajasta/ostajasta. Jos pakkasvarasto perustetaan olemassa olevan laitoksen yhteyteen, sen tulee toimia itsenäisesti ja tästä riippumattomasti. Olosuhteet, kalankuljetukset, vastaanotto ja markkinointi ovat muotoutuneet nykyisen kaltaisiksi vuosikymmenten aikana. Täydellisen riippumattomuuden vaatiminen saaliin vastaanottajasta ei ole tämän vuoksi realistista. Ainoaksi toimivaksi vaihtoehdoksi jää tarkoin säädelty sopimus pohjainen kalastus- ja markkinointiyhteistyö kalastajien ja kalan vastaanottajan kesken.

Edellä esitetyistä vaihtoehdoista Tuomaraisten kalasatama on toimivin ja kustannuksiltaan edullisin vaihtoehto rysäsilakan pakkasvarastointiin.

Paikka sopii myös mahdolliseen vähempiarvoisen kalan vastaanottoon poistokalastuksen toteutuessa sekä laajamittaisen kuoreen rysäkalastuksen käynnistyessä. Rysäsilakkasesongin ulkopuolella varastossa voisi pitää myös kasvatettua kalaa.

8. Pakkasvaraston rakentaminen Tuomaraisten kalasatamasta vuokratulle alueelle

Vaihtoehto a). Hakija, pakkasvaraston rakennuttaja ja rakennusaikainen rahoittaja on Taivassalon kunta. Kyseessä on julkinen palvelu, joka on kaikkien kalastajien / yrittäjien käytettävissä tasapuolisin ehdoin. Mitään kalastajaa tai yritystä ei suosita palvelun tarjoamisessa. Laitos toimii sopimuksin kunnan tilauksesta Länsi-Rannikon Kala Oy:n asiantuntemuksella ja hallinnassa ilman, että toiminnasta koituu sille toiminta- sekä mahdolliset huolto- ja korjauskustannukset ylittävää tuottoa. Silakan rysäkalastajien perustama osuuskunta tekee kalastus- ja markkinointisopimuksen Länsi-Rannikon Kala Oy:n kanssa. Sopimuksessa yksilöidään rysäsilakan vastaanotto, lajittelu, pakastuspalvelut sekä huolto- ja puhtaanapito.

Vaihtoehto b). Hakija, pakkasvaraston rakennuttaja ja rakennusaikainen rahoittaja on Taivassalon kunta. Valmis pakkasvarasto luovutetaan silakan rysäkalastajien perustaman osuuskunnan tai osakeyhtiön käyttöön riittävän pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Sopimuksesta käy ilmi, että pakkasvaraston rakentamiseen myönnetty tuki alentaa osuuskunnan vuokra ym. kustannuksia. Osuuskunta tekee kalastus- ja markkinointisopimuksen Länsi-Rannikon Kala Oy:n kanssa. Sopimuksella pakkasvaraston hoito ulkoistetaan Länsi-Rannikon Kala Oy:lle. Sopimuksessa yksilöidään rysäsilakan vastaanotto, lajittelu, pakastuspalvelut sekä huolto- ja puhtaanapito.

Pakastettu rysäsilakka on molemmissa vaihtoehdoissa osuuskunnan omistuksessa kunnes Länsi-Rannikon Kala Oy on myynyt kalan markkinointisopimuksen mukaisesti. Osuuskunnalle tulee jättää mahdollisuus myydä pakastettua silakkaa myös muille ostajille. Rysäsilakkakauden

ulkopuolella laitos on muiden kalastajaryhmien käytettävissä. Esimerkiksi troolililakan omistus on kalastusyrittäjän kunnes vastaanottaja on maksanut vastaanotetun erän.

Vaihtoehto c). Hakija, pakkasvaraston rakennuttaja ja rakennusaikainen rahoittaja on Länsi-Rannikon Kala Oy. Tukiprosentti tulisi jäämään tässä vaihtoehdossa alle viidenkymmenen.

9. Tuomaraisten pakkasvaraston vaikutukset kilpailutilanteeseen

Joulukuussa 2009 silakan rysäkalastajien neuvottelutilaisuudessa tuli ilmi, että nopeata valmiutta kalastajien osuuskunnan tai tuottajajärjestön perustamiseen ei ole. Länsi-Rannikon Kala tulee hakemaan investointitukea omin voimin. Sama mahdollisuus on kaikilla kalan vastaanottajilla joten kilpailutilanteeseen ei suunnitteilla olevalla pakkasvarastolla ole merkitystä.

Seuraava kursivoitu teksti on kirjoitettu ennen joulukuuta 2009 (tällöin arvioitiin, että investointituen hakijana olisi Taivassalon kunta)

Hanke täyttää neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 mainitut edellytykset ja sen toimenpiteet kuuluvat elinkeinokalatalouden rakenneohjelman toimenpiteeseen nro 3.3. Hanke parantaa kalasatamaa käyttävien kalastajien ja yrittäjien toimintaedellytyksiä ja luo mahdollisuudet ruokakalamäärän lisäämiselle.

Hanke on julkinen ja siihen sovelletaan asetuksen 2792/99 mukaisia julkista hanketta koskevia tukiprosentteja, koska sen hyöty kohdistuu yhteisesti alalla toimiviin ja toiminnan tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä.

Kyseessä on julkinen palvelu, jonka on kaikkien kalastajien/yrittäjien käytettävissä tasapuolisin ehdoin. Mitään kalastajaa tai yrittäjää ei suosita palvelun tarjoamisessa.

Investointi ei tuota toiminnan harjoittamisesta liiketaloudellista voittoa, toisin sanoen laitos toimii siten, että sitä harjoittaa joko kunta tai kunnan tilauksesta joku ulkopuolinen ilman, että toiminnasta koituu sen harjoittajalle toimintakustannukset sekä mahdolliset huolto- ja korjauskustannukset ylittävää tuottoa. Laitoksen palveluihin annetaan mahdollisuus myös muille, kuin tätä toimintaa mahdollisesti harjoittavan yhtiön osakkaille. Jos laitosta tulee harjoittamaan ulkopuolinen yhtiö, tehdään toimintamallista Taivassalon kunnan ja ko. yhtiön välinen kirjallinen sopimus.

10. Osuuskunnan perustaminen

Kaikkien kalastajaryhmien käytössä oleva pakkasvarasto tukisi pienimuotoista rannikkokalastusta. Ykkösryhmän ammattikalastajien, jotka laativat yhteiset tavoitteet, säännöt ja sopimukset, olisi mahdollista perustaa osuuskunta. Tämä olisi saaliin vastaanottajien kanssa neuvottelukumppanina nykyistä yksittäistä kalastajaa vahvempi.

Kalastajien osuuskunnan olisi mahdollista vuokrata pakkasvarasto kunnalta ja neuvotella ennen rysäsilakkakauden alkua hintakysymyksistä ja vastaanoton pelisäännöistä.

Osuuskunta on yhteisö, jonka jäsenmäärää ja osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Osuuskunnan tarkoituksena on jäsentensä taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita taikka palveluita, jotka osuuskunta järjestää tytäryhteisönsä avulla tai muulla tavoin. Osuuskunnan pääasiallisena tarkoituksena voi olla myös aatteellisen tarkoituksen yhteinen toteuttaminen.

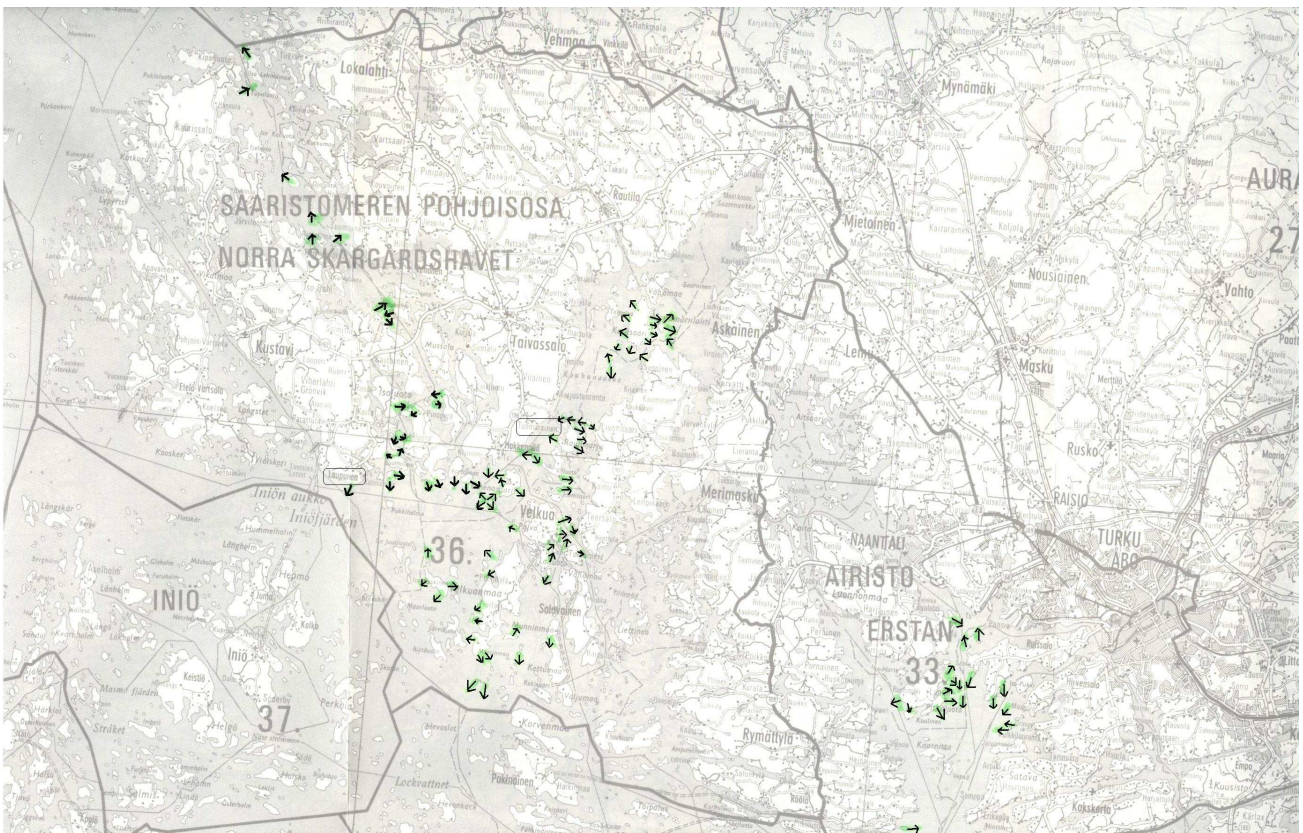
Osuuskunnan perustamiseksi tarvitaan perustamisasiakirja ja sen liitteeksi säännöt.

Laki määrää osuuskunnan sääntöjen vähimmäisisällöstä. Säännöissä on mainittava kaikki asiat, joita toiminnassa noudatetaan. Sääntöjen tulee sisältää tiedot perustajajäsenistä, yrityksen nimestä ja kotipaikasta, jäseniin ja jäsenmaksuihin liittyvistä toimenpiteistä, toimialoista, joilla osuuskunta tulee toimimaan, sekä kaikesta osuuskunnan toimintaan liittyvistä asioista. Sääntöihin voidaan tehdä muutoksia lain sallimissa rajoissa ja säännöissä tulee myös mainita,

millä tavoin sääntöjen muutosasioissa toimitaan. Liitteen 4 mallissa osuuskunnan säännöt ovat yleisen käytännön mukaan laadittuna.

LIITE 1 SILAKKARYSÄT VAKKA-SUOMESSA 2009

Klikkaa tästä parempi kartta! <http://airistovelkua.fi/attachments/df37bb239>

LIITE 2 BUDJETTIVERTAILU 1/2
BUDJETTIVERTAILU
PAKKASVARASTO LÄNSI-RANNIKON KALAN YHTEYTEEN

Tontin tasaus ja piha-alueet				120 000 €
Kylmätekniikka Lrk:lta				100 000 €
Höyrystimet ja putkitus				153 000 €
Sähköt jakokeskuksineen				45 000 €
Ovet ja ovipuhaltimet				28 000 €
Peruspilarit pulttipeteineen				12 000 €
Tuuletettu erikoislattia, pilareilla				100 000 €
Lastauslaituri ja rampit				75 000 €
Lattiaeriste EPS 200				60 000 €
Pinta katto Propan				30 000 €
Suojaverkot seiniin 200x200x12 korkeus 5000 sinkitty				38 000 €
Törmäyssuojat Betoni 200x350 sisä- ja ulkopuolelle 490m				22 000 €
Elementit, ulkoseinät, väliseinät ja katto				198 000 €
Asennus- ja listat				42 000 €
Runko asennettuna valmiille pilareille				119 000 €
Piha-alueiden asfaltointi n. 5000 m2				67 500 €
Luvat, työnjohto ja valvonta				20 000 €
YHTEENSÄ				1 229 500 €
Levyjakastimet 4 kpl				210 000 €

KAIKKI YHTEENSÄ
1 439 500 €

LIITE 2 BUDJETTIVERTAILU 2/2

PAKKASVARASTO KOKONAAN UUTEEN PAIKKAAN

Tontin tasaus, piha-alueet, tie (kunnan maat)					120 000 €
Kylmätekniikka, höyrystimet ja putkitus					1 115 000 €
* Vesijohto, viemärointi, jätevedet					0 €
Sähköt jakokeskuksineen (oma liittymä)					200 000 €
Ovet ja ovipuhaltimet					28 000 €
Peruspilarit pulttipeteineen					12 000 €
Tuuletettu erikoislattia, pilareilla					100 000 €
Lastauslaituri ja rampit					75 000 €
Lattiaeriste EPS 200					60 000 €
Pinta katto Propan					30 000 €
Suojaverkot seiniin 200x200x12 korkeus 5000 sinkitty					38 000 €
Törmäyssuojat Betoni 200x350 sisä- ja ulkopuolelle 490m					22 000 €
Elementit, ulkoseinät, väliseinät ja katto					198 000 €
Asennus- ja listat					42 000 €
Runko asennettuna valmiille pilareille					119 000 €
Piha-alueiden asfaltointi n. 5000 m2					67 500 €
Luvat, työnjohto ja valvonta					36 000 €
YHTEENSÄ					2 262 500 €
Levyjakastimet 4 kpl, venttiiliryhmät					400 000,00 €
Lajittelukone, siilo ja pumppu					100 000,00 €
Trukki 2 kpl					50 000 €
Henkilökunnan tilat					50 000 €

KAIKKI YHTEENSÄ

2 862 500 €

* kustannukset riippuvat täysin sijoituspaikasta!

LIITE 3 Tuomaraisten pakkasvaraston / pakastamon toimintamalli

Toimintasäännöt

01.06.20xx

1. Toiminta

Pakastamossa harjoitetaan kalan käsittelyä, pakastamista, pakkaamista ja varastointia sekä muuta sen kaltaista toimintaa. Pakastamossa ei tule harjoittaa suomustusta, perkaamista eikä fileeraamista.

2. Työnteko ja oleskelu

Laitoksen ja laitteiston käyttöön ovat oikeutetut käyttökoulutuksen saaneet, hygieniapassin omaavat osuuskunnan jäsenet sekä osuuskunnan palkkaamat tai valtuuttamat, vastaavan koulutuksen ja hygieniapassin omaavat henkilöt.

Varastossa saa työskennellä vain varastotyöhön koulutetut, hygieniapassin omaavat henkilöt työvuorollaan.

Pakastamossa saa työskennellä tai oleskella vain hygieniapassin omaavat osuuskunnan hyväksymät henkilöt sekä valvotusti sovitut vierailijaryhmät. Henkilökunnalla on oikeus ja velvollisuus poistaa muut henkilöt pakastamon alueelta.

3. Käsittelyjärjestys

Kala pakastetaan siinä järjestyksessä kun osuuskunnan jäsenet tuovat kalalaatikat pakastamon välivarastoon.

Muiden kalastajien kalaa pakastetaan etukäteen sovitun tulojärjestyksen mukaisesti työ- ja pakastuskapasiteetin puitteissa.

4. Ulkopuolisten osuudet

Pakastamo luovuttaa laitoksen vapaata pakastus- ja varastointikapasiteettia myös muiden kuin osuuskunnan jäsenkalastajien käyttöön. Käytöstä peritään kustannukset kattava korvaus.

Pakkasvaraston varastotilasta pidetään noin 10 prosenttia varattuna osuuskunnan ulkopuolisille kalastajille.

Pakkasvarastosta voidaan tilapäisesti luovuttaa tilaa kalanjalostajille enintään x m², kalastajien käytön niin salliessa.

5. Perittävät korvaukset

Osuuskunta perii jäseniltään:

levypakastuksesta	0,07 € / kg
irtopakastuksesta	0,xxx € / kg
varastotilasta	0,25 € / lava / vrk

muun toiminnan taksoista sovitaan tapauskohtaisesti.

Osuuskunnan ulkopuolisilta kalastajilta peritään 25% korkeampi taksa.

Ylityönä tehtävästä työstä peritään 50% korotus em. taksoihin lisättyinä.

Kalanjalostajilta peritään korvausta varastotilasta 0,25 € / lava / vrk

6. Raportointi

Osuuskunnan tulee raportoida neljännesvuosittain pakastus- ja varastointikapasiteetin käytöstä Taivassalon kunnalle.

7. Vastuuhenkilöt

Osuuskunnan hallitus nimeää kulloinkin pakastamon toiminnan osa-alueista vastaaviksi seuraavat vastuuhenkilöt, säännöissä mainittujen lisäksi:

- Työsuojeluasioista työsuojeluasiamies.
- Hygienia-asioista hygieniavastaava.
- Työpanoksesta ja työtehtävien kuvauksista vastaavan työnjohtajan
- Ulkopuolisten töiden vastaanotosta sekä pakastus- ja varastokapasiteetin seurannasta vastaavan vuoropäällikön
- Rakennuksen ja laitteiston huoltoasioista kunnossapitovastaavan

Näitä vastuualueita voidaan yhdistää myös samoille henkilöille osuuskunnan harkinnan mukaan. Voimassa oleva vastuuhenkilöiden lista on oltava nähtävillä pakastamon ilmoitustaululla ja kunnan nettisivuilla.

Nämä säännöt on yksimielisesti sovittu Osuuskunta Saaristomeren rysäkalastajat kanssa Taivassalossa ___ / ___ 20xx

Allekirjoitukset

LIITE 4 Osuuskunnan säännöt

1§ Toiminimi ja kotipaikka

Osuuskunnan toiminimi on Osuuskunta Saaristomeren rysäkalastajat ja sen kotipaikka on Taivassalo.

2§ Toimiala

Tuottajaosuuskunta joka tuottaa tuoretta ja pakastettua kalaa.

3§ Muiden kuin jäsenten oikeus käyttää osuuskunnan palveluja

Osuuskunnan tarjoamia palveluja saavat käyttää hyväkseen muutkin kuin jäsenet, ellei hallitus toisin päättää.

4§ Jäsenyyden hakeminen, siitä erottaminen ja eroaminen

Osuuskunnan jäseneksi pyrkivän on tehtävä siitä kirjallinen hakemus hallitukselle, joka päättää jäseneksi ottamisesta. Jäsenyys alkaa, kun hakemus on hyväksytty.

Jäsenen erottamisesta päättää hallitus. Jäsen voidaan erottaa, jos hän ei toimi osuuskunnassa tai ei toimi sen etujen mukaisesti.

Jäsen voi erota osuuskunnasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti osuuskunnalle. Eroilmoitus katsotaan osuuskunnalle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen puheenjohtajalle.

5§ Jäsenluettelo

Hallituksen on huolehdittava siitä, että osuuskunnan jäsenistä pidetään jäsenluetteloä lain vaatimalla tavalla. Jäsenluettelo ja luettelo entisistä jäsenistä ovat pidettävä osuuskunnan pääkonttorissa jäsenten ja osuuskunnan velkojien nähtävänä. Jäsenellä ja velkojalla on oikeus saada jäljennös luettelosta tai sen osasta kulujen korvaamista vastaan. Sama oikeus on muillakin, jotka osoittavat etunsa sitä vaativan.

6§ Osuus ja osuusmaksu

Jäsen on velvollinen osallistumaan osuuskuntaan yhdellä osuudella.

Osuuden nimellisarvo on x (x) euroa, minkä suuruisen osuusmaksun jäsenen tulee maksaa yhdessä erässä osuuskunnan osoittamalle pankkitilille 90 päivän kuluessa jäseneksi hyväksymisestä lukien.

7§ Lisämaksuvelvollisuus

Jäsenet eivät ole henkilökohtaisessa vastuussa osuuskunnan veloista ja sitoumuksista.

8§ Vararahasto ja muut rahastot

Osuuskunnalla tulee olla vararahasto. Vararahastoon on siirrettävä viisi (5) prosenttia taseen osoittamasta tilikauden ylijäämästä, josta on vähennetty taseen osoittama tappio edellisiltä tilikausilta. Vararahastoa on kartutettava, kunnes se on vähintään sadasosan (1/100) taseen loppusummasta, kuitenkin vähintään 2500 euroa. Osuuskunnalla voi olla vararahaston lisäksi muitakin rahastoja.

9§ Ylijäämä

Ylijäämä voidaan jakaa jäsenille seuraavia jakoperusteita yhdessä tai erikseen käyttäen: ylijäämäpalautuksena osuuskunnan palvelusten käytön suhteessa tai korkona tilikauden alkuun mennessä maksetuille osuusmaksuille. Ylijäämän jaosta päättää osuuskunnan hallitus.

10§ Osuuskunnan kokoukset

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa osuuskunnan asioissa osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan kokoukset ovat joko varsinaisia tai ylimääräisiä osuuskunnan kokouksia. Varsinainen osuuskunnan kokous on pidettävä kerran vuodessa hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen osuuskunnan kokous on pidettävä, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta. Ylimääräinen kokous on myös pidettävä, jos tilintarkastaja tai jäsenet, jotka edustavat vähintään puolta (50 %) jäsenten koko äänimäärästä, kirjallisesti sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten tai se lain mukaan on muutoin pidettävä. Kokouskutsu on toimitettava neljäntoista (14) päivän kuluessa vaatimuksen esittämisestä.

Kokouspaikan päättää osuuskunnan hallitus. Kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni.

Osuuskunnan kokouksen päätökseksi tulee se mielipide, jota kannattaneilla jäsenillä on enemmän kuin puolet äänestyksessä annetuista äänistä. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Sama koskee vaalia, jossa on valittava useita henkilöitä.

Äänten mennessä tasan vaali ratkaistaan arvalla ja muissa asioissa päätökseksi tulee se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt.

Kokouksen puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että kokouksessa pidetään pöytäkirjaa. Pöytäkirjaan on merkittävä kokouksessa tehdyt päätökset sekä, milloin päätöksestä on äänestetty, äänestyksen tulos. Puheenjohtajan ja vähintään yhden kokouksen valitseman pöytäkirjan tarkastajan on allekirjoitettava pöytäkirja. Pöytäkirja on viimeistään kahden viikon kuluttua kokouksesta pidettävä osuuskunnan pääkonttorissa jäsenten nähtävänä. Pöytäkirjat on säilytettävä luotettavalla tavalla. Jäsenellä on korvattuaan osuuskunnan kulut, oikeus saada jäljennös kokouksen pöytäkirjasta tai sen osasta.

11§ Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat

Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa on, sen asianmukaisesti järjestäytyttyä, esitettävä

– tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus

– päätettävä

– tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta

– toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ylijäämä tai tappio antaa aihetta,

– vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sanotulta tilikaudelt

– valittava

– hallituksen jäsenet sekä

– tarvittaessa tilintarkastaja ja varatilintarkastaja.

12§ Kutsu osuuskunnan kokoukseen

Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Kutsu osuuskunnan kokoukseen toimitetaan jäsenille aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään kuukautta ennen kokousta, jos kokouksessa käsitellään osuuskuntalain 4 luvun 12 §:ssä mainittuja asioita.

Kutsu osuuskunnan kokoukseen toimitetaan jäsenille postitse, kirjallisesti lähettä käyttäen, telekopiona tai sähköpostiviestinä jäsenluetteloon merkittyihin tai muutoin osuuskunnan tiedossa oleviin osoitteisiin.

Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat. Jos kokouksessa käsitellään sääntöjen muuttamista tai osuuskuntalain 4 luvun 12§:ssä tarkoitettua asiaa taikka uusien osuuskuntien, lisäosuuskuntien tai sijoitusosuuskuntien antamista, kutsussa on mainittava päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö.

Kokousasiakirjojen ja päätösehdotuksen nähtävänä pitämisestä ennen kokousta on noudatettava, mitä osuuskuntalain 4 luvun 15 §:ssä säädetään.

13§ Hallitus

Osuuskunnan hallitukseen kuuluu vähintään kaksi (2) jäsentä ja enintään viisi (5) jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valintakokouksen päättyessä ja päättyy valintaa lähinnä seuraavan varsinaisen kokouksen päättyessä. Valinnan jälkeen ensimmäisen hallituksen kokouksen kutsuu koolle ja avaa iältään vanhin hallituksen jäsen, jonka johdolla valitaan hallitukselle puheenjohtaja vuodeksi kerrallaan.

14§ Hallituksen kokoukset

Hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, jos hallituksen jäsen sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut tai, äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy. Hallituksen puheenjohtajan vaalissa äänten mennessä hallituksessa tasan puheenjohtaja valitaan arvalla.

Hallituksen kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtajan lisäksi yksi hallituksen siihen valitsema jäsen. Hallituksen jäsenellä on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan. Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti ja säilytettävä luotettavalla tavalla.

15§ Hallituksen tehtävät

Hallituksen on edistettävä osuuskunnan etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain ja näiden sääntöjen mukaisesti. Hallitus huolehtii osuuskunnan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen on myös huolehdittava siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Tämän lisäksi hallituksen tehtäviin kuuluu muun muassa ottaa ja erottaa toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkaeduistaan, kutsua koolle osuuskunnan kokoukset ja valmistella niissä käsiteltävät asiat, laatia ehdotus tilinpäätökseksi, laatia ehdotus toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ylijäämä tai tappio antaa aiheutta.

16§ Toimitusjohtaja

Osuuskunnalla voi olla toimitusjohtaja, jos hallitus niin päättää.

Toimitusjohtajan on edistettävä osuuskunnan etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain ja näiden sääntöjen mukaisesti. Toimitusjohtajan tulee hoitaa päivittäisiä hallintoa

hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka osuuskunnan toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja voi ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa

aiheuttamatta osuuskunnan toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että osuuskunnan kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajalla on oikeus edustaa osuuskuntaa edellä mainituissa toimivaltaansa kuuluvissa asioissa.

17§ Toiminimen kirjoittaminen

osuuskunnan toiminimen kirjoittaa puheenjohtaja yksin tai kaksi hallituksen jäsentä yhdessä. Hallituksella on oikeus antaa erillisiä toiminimen kirjoitusoikeuksia. Hallitus voi päättää myös prokuuran antamisesta.

18§ Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuskunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kultakin tilikaudelta on laadittava tilinpäätös. Tilinpäätös on annettava tilintarkastajalle vähintään kuukautta ennen sitä kokousta, jossa tuloslaskelma ja tase esitetään vahvistettavaksi.

19§ Osuuskunnan purkaminen, selvitystila ja säästön jakaminen

Päätös osuuskunnan vapaaehtoisesta purkamisesta ja selvitystilaan asettamisesta tehdään osuuskunnan kokouksessa. Päätös on pätevä, jos sitä kannattavat jäsenet, joilla on vähintään kaksi kolmasosa annetuista äänistä. Jos osuuskunta puretaan, sen omaisuuden säästö jaetaan osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaan.

20§ Sääntöjen muuttaminen

Sääntöjen muuttamisesta päättää osuuskunnan kokous. Päätös on pätevä, ellei laissa tai näissä säännöissä ole muuta säädetty, jos sitä kannattavat jäsenet, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

LIITE 5 Tuottajajärjestön perustaminen

Kalastajien osuuskunnalla on mahdollisuus perustaa tuottajajärjestö. Tämä vuokraisi kunnalta pakkasvaraston ja neuvottelisi ennen rysäsilakkakauden alkua hintakysymyksistä ja vastaanoton pelisäännöistä. Tuottajajärjestön avulla elinkeino pyrkii itse säätelemään ja vakauttamaan markkinoita, jolloin edellytykset tuotannon myymiseksi parantuvat.

Tuottajajärjestö vakauttaa hintoja ja takaa tuottajalle kohtuullisen tulotason tukimekanismien avulla. Ostaja suhtautunee järjestöön asiakkaana kunnioittavammin kuin yksittäiseen kalastajaan

Alueellinen tuottajajärjestö on mahdollista perustaa. Tarvitaan ministerin päätös – tekninen muutos. Alue tulee olla riittävän merkittävä. Riittävän edustava osanotto tarvitaan alueen kalastajilta.

Ainoastaan elintarvikekalalle. Tuottajajärjestön tulee kalastaa 30% satamaan tuotavasta silakasta tai järjestössä oltava 20% alusten kokonaismäärästä.

Tuottajajärjestöksi voi hakeutua olemassa oleva osuuskunta tai oy. Sen jäseniä ovat ammattikalastajat (osuusmaksu ja liittymismaksu) ja tuotteena elintarvikesilakka.

Tuottajajärjestö voi päättää, onko jäsenet velvoitettuja myymään koko tuotantonsa tuottajajärjestön välityksellä. Se voi myös päättää, että ei tarvitse. Järjestöön on sitouduttava ja siitä ei ole mahdollista erota 3v:n aikana.

Tuottajajärjestö tarvitsee vähintään osa-aikaisen henkilön, joka hoitaa paperiruljanssin. Tuottajajärjestö omistaa jäsenien kalastaman ja varastoon tuoman kalan. Kalastaja myy kalan tuottajajärjestölle. Tuottajajärjestöllä on oltava kyky myydä kalaa.

Tuottajajärjestöasetuksen muutokset ovat työn alla. Todennäköisesti interventiorahat poistuvat. Varastointi ja siirtorahat pysyvät ennallaan. Tuottajajärjestö voi ostaa pakastuspalvelun. Silakan minimihinta taataan kalastajalle joka määritetään vuosittain komissiossa.

Tuottajajärjestö vahvistaa vuosittain vetäytymishinnat eri kokoluokille (EU +/- 10 %)

1. Tukimuoto on vetäytymiskorvaus. Mikäli ostohinnat alittavat vetäytymishinnan tuottajajärjestö vetää kalat markkinoilta ja maksaa kalastajille vetäytymiskorvauksen jolloin kalat siirtyvät tuottajajärjestön omistukseen, joka voi myydä ne rehuna.

2. Tukimuoto on siirtotuki. Jos ostohinnat alittavat vetäytymishinnan, mutta kalaerää ei haluta vetää markkinoilta. Poisvedettäviä kaloja ei myydä rehuksi, vaan varastoidaan. Tuottajajärjestö maksaa tällöin kalastajille vetäytymiskorvauksen. Kalat siirtyvät tuottajajärjestön omistukseen, joka voi myydä ne myöhemmin elintarvikkeena.

Tuottajajärjestö saa siirtokorvauksen (pakastus ja varastointi) jolloin 6 kk:n varastointi on mahdollista. Siirtotuki on mahdollista enintään 18 prosentille koko vuoden tuotannosta.

3. ja 4. tukimuodot ovat käynnistystuki 3 vuodelta ja aluskohtainen tuki 5 vuodelta

Siirtotuki ja vetäytymiskorvaukset maksetaan tuottajajärjestölle vasta seuraavana vuonna. Ensimmäisen vuoden talouden pyörittämiseen tarvitaan kalastajilta lainaosuus joka palautuu vasta seuraavana vuonna.